בית ST-art

מחוץ לבית

בית ST-art רוקן מתוכנו כדי לאפשר לאמנות לחדור אל חדריו. אווירת הרפאים מזדחלת גם אל חוויית הצפייה בתערוכה

מגית פלג־רותם
hagitpr@globes.co.il

"חיים בבית מרוקן", הוא שם ההולם שהעניקו סרז' תירוש ודנה חסון לתערוכה החדשה שמוצגת בבית ST-art, מיום החממה שהשניים מנהלים ומציגים בו בעיקר עבודות של אמנים צעירים. ואכן יש משהו מאווירת הרפאים בחלל, בית מגורים יפואי שהתרוקן מרהיטיו וסממני החיים האנושיים שבו, ונותר סרף לפליטת האמנות אל חדרי חדריו.

כלוב של זהב ומים

התחושה הזו מזדחלת ומשתלטת על חוויית הצפייה בהדרגה. בכניסה, דרך השער והגן, נראית תמונה פסטורלית ובליבה ניצב פסל הסוס המדוקר של גיא זגורסקי, אך זוהי סילואטה בלבד. שטוחה ואווירית, ספק נרנדה ספק צללית לבנה שנותרה מפסל סוס קלאסי. הנופים הקודרים שיוצר פלג דישון בחיתוכי נייר שנסרקו והוכנסו לתיבות אור כמו מכתימים את העין בזיכרון. כלוב הזהב והמים של ליאב גבאי – עבודה מעולה שהציג בתערוכת הבוגרים של בצלאל השנה – הוא מראה מרוקן בפני עצמו.

מיצב ההומלסים של know hope מתאר סצינה אורבנית נוגעת ללב אך בו זמנית בנאלית וכמעט מגוחכת, כתפאורה או כדגם לאומללות.

פסל שעווה של גיורא ג'רפי מציג דמות אישה בגודל טבעי, יושבת בחדר הרחצה ומייבשת את שערה. חום המייבש ממיס ומתיך את גופה. הלוהן הצח והאיכות השקופה למחצה של השעווה עומדים בניגוד לפיסול הריאליסטי, הקונקרטי. הדמות כולה אומרת זעקה שקטה, על חוסר התוחלת וההתכלות, שכל הטרחה על היופי לא תגבור עליה.

הבית היפה, שבו התגורר תירוש עם משפחתו בעבר, מעניק לעבודות רקע מוצלח ומסקרן בפני עצמו. הגן המטופח ועבודות הצץ והנגרות, תקרת הקורות האלכסונית בחדרי הקומה העליונה, המרפסת התלויה באוויר וצופה מגבוה אל נמל יפו – כל אלה מעניקים לביקור במקום ערך מוסף.

עוד מוצגות עבודות של שי עיד אלוני, תם גולדברג, מיכל הדד, ג'ו ון ארוון, אורי גיר, אושר סבג, אהרון עוזרי ופיליפ רנצר.

"חיים בבית מרוקן", בית ST-art, הצדף 8, יפו, א', ב', ד', ה' 10:00-16:00, ג' 12:00-20:00, ו' 10:00-13:00.

גיורא ג'רפי, פסל שעווה, 2009

מיכל פלג, טריאתלון קיסריה

www.mekomot.co.il

ים של טריאתלון

לרגל שנת המכביה, הצלמת מיכל פלג מציגה סדרת צילומים מרהיבים של ספורטאי התחרות בעת השחייה בים

"יש עבורי שני סוגי ים: הים ביום רגיל, ים ביום של טריאתלון", כתבה הצלמת מיכל פלג בפתח התערוכה Sea of Triathlon, שהיא מציגה בארה"ב ובקנדה לרגל שנת המכביה. בסדרת צילומים מרהיבים פלג לכדה את ספורטאי הטריאתלון בעת השחייה או ברגע הכניסה לימים – כשהם שועטים בעדר בצעניני וטעון באנרגיות אדירות ומזנקים לתוך המים, שנראים לא אחת קרים ומרתיעים באור החורפי העוטף את הצילום.

נופי הרקע הישראליים – עתיקות קיסריה, ארובות תחנת הכוח או הרי אדום באילת – מעניקים מסגרת של מקום והקשר לרגע הקפוא בזמן. הם מעמתים את הנוף הבנוי, מעשה ידי אדם, עם הים המייצג את איתני הטבע, והספורט המבטא את רוח האדם.

"התערוכה הזומנה ממני ביוזמת הקהילה היהודית בארה"ב, מתוך כוונה לתת ביטוי אמנותי לתתרגשות ולרוח ההכנות למכביה וההתחרויות המוקדמות", היא מספרת.

בקיץ נפתחה התערוכה במרכז הקהילה היהודית בסן פרנסיסקו, במקביל למשחקי המכביה בישראל. משם נדדה לקנדה ובשבוע שעבר נפתחה במרכז הקהילה היהודית בטורונטו. בהמשך היא אמורה להמשיך ולעבור בין מרכזי הספורט של הקהילות השונות באמריקה.

בתערוכה 15 צילומים גדולים בהדפס על קנווס ולצידם משפטי מפתח והשראה מעולם הספורט. פלג עצמה, שאינה משתתפת במרוץ, מסבירה את ההשראה שהוא מעניק: "הטריאתלון הוא ספורט שהופך לדרך חיים. הוא כרוך בסימון יעדים ומטרות, הוא מגרה ומוטר משתתפים ומחפשי אתגרים. רגע ההזנקה למים הוא כמעט הזמן היחיד בו נמצאת כל המסה של המשתתפים ביחד. הים כמרחב פתוח מאוד מאפשר להראות את המגוון הרחב והכמות הגדולה של המשתתפים, ולבטא בצורה אמנותית מטאפורית גם את המרחב הגדול של המטרות והחלומות".

התמונות צולמו בשבעה חופים שונים ברחבי הארץ במשך שלוש שנים.

התערוכה מוצגת גם באתר: www.mekomot.co.il/seaoftriathlon.

גלריה "החללית"

שירות עצמי

במוסד האלטרנטיבי התל־אביבי נפתחה בסוף השבוע תערוכה שעוסקת בהתבוננות, בהשתקפות ובדיוקן עצמי של אמנים

"החללית" כשמה כן היא – עב"ם במרחב התל־אביבי, מוסד אלטרנטיבי אמיתי. זהו בית מגורים ישן ורעוע, שתכנן ב־1934 האדריכל זאב רכטר, וכו שכן מאוחר יותר משרדו של האדריכל אריה שרון. למרות שאין בו דוד, הבניין מעניין מבחינה אדריכלית ובמיוחד פרטי העיצוב כמו מעקות, גרם המדרגות הפנימי ומכנה החלונות והפתחים. בשנים האחרונות הוא מאוכלס בחדרי סטודיו, מגורים ומשרדים של אמנים ואדריכלים. בחללים הציבוריים שבקומה השלישית שוכנת "החללית", מרכז תרבות ואמנות וגלריה לעת מצוא.

בסוף השבוע נפתחה במקום תערוכה שכותרתה "שירות עצמי", והיא עוסקת בהתבוננות, בהשתקפות ובדיוקן העצמי שמעסיק אמנים לאורך תולדות האמנות. "ציירו לעצמכם אדם שבוחן את דמותו במראה. נרקיסוס הרוכן מעל מימי אגם שקט. הוא רואה את העולם ואיך העולם רואה אותו וכיצד שניהם מצטמצמים לכדי חיזיון אחד בלבד...בעת הכול חשוף, גלוי וברור עד שבבואתו מושיבה לו מבט בחזן מושל עצמה" – כותבות האצרות עומר שני בן שחר ומרב זקס. אך לא המצאו כאן תערוכת דיוקנאות, אלא עיסוק בסביבה האינטימית, בביטוי העצמי ובחשיפת האישי לעין העולם.

אורי רגשוני מציג בתערוכה שתי עבודות מתוך סדרת התצלומים "אביב", ובה עציצי רקפות שנבלו שהציב בבית אביו (האמן משה רגשוני) כשהאב לא היה בבית. על הקיר ברקע נראה תצלום־ילדות של הבן, השב ל"זירת הפשע" כאמן בוגר.

המשפחה, כחלק מהדיוקן העצמי של האמן, מופיעה גם בעבודותיה של מיכל רובין המתגוררת בניו־יורק – היא צילמה את עצמה בבית סבתה בקיסריה. נעמה הרפז בעבודה "Happy Together", מציגה את העצמי כחלק מצמד, דיוקנה של זוגיות אבודה, אי, הדרור על מקומו של היחיד בקיום הזוגי.

שוני ריבנאי מציג את דיוקנו כנער בן 16, שסביב דמותו קלייגרפיה סבוכה המורכבת מהמלה "אהבני" – אינספור קריאות הזדקקות וצורך באהבה ובהכרה, שאותן הוא הופך לשפה גרפית וולאבני בניין בציוריו.

קלואי פינה, אמנית בינלאומית, צילמה את עצמה בוידיאו מוזיות אינטימיות ובוטות ובקול עמוק, מעוות וסמכותי, היא חוזרת על שמה כמו פוקדת על עצמה להתבגלות. יעל רכטר עושה שימוש הומוריסטי בגופה בעבודה "Sunny Side Up". הגוף משמש מעין נוף חי ומצע להתרחשות. רפאל סלם מתייחס בציור לדמות העצמי־הגרכו "הומו אקונומיקוס", כמאמר האוצרות. ●

"שירות עצמי", בגלריה "החללית", הירקון 70, תל אביב, א'-ה' 11:00-19:00, ו' 11:00-14:00.

אורי גרשוני, אביב, צילום 2004

גלריה דאנא לאמנות

מחוץ לעיר ובתוך הגלריה

בתערוכה השלישית בגלריה החדשה, מתייחסת האוצרת אל "החיים דרך עיניים עירוניות" ואל החושים המתחדדים ביציאה מהסביבה הקבועה

את גלריה דאנא הירושלמית פתחה לפני שלושה חודשים מיכל מישל, עורכת דין במקצועה, שהחליטה לפנות לשדה האמנות.

ה"אני מאמין" של הגלריה, לדבריה, הוא הרצון לחבר את האמנות לקהל הרחב ולא לפנות רק לקהל האמנות הקבוע ולאספנים ותיקים. "כמובן שאספנים הם האוכלוסייה שבסופו של דבר מבצעת את הרכישות אבל המיקום של הגלריה מושך גם עניינים של עוברי אורח", היא אומרת.

הגלריה יושבת בחלל של חנות על המדרחוב המחבר בין רחוב בצלאל ובית האמנים למרכז העיר. זהו ציר מרכזי של מעבר הולכי רגל והקירבה לבית האמנים מאפשרת מפגש עם אוהבי אמנות רבים.

"למרות שאנחנו יושבים על הרחוב, המעבר מהרחוב לתוך הגלריה נוסך תחושה של התנתקות ואווירה של חלל אמנות", אומרת מישל. "פתחתי את הגלריה מתוך אהבה לאמנות והרצון לעסוק בתחום. בירושלים יש איזה מחסור בחללים מסוג זה – אין כמעט גלריות מסחריות, ומדברים על כך שמי שרוצה לראות אומנות יורד לתל־אביב. הרגשתי שיש מעין ואקום שמנקש יזומה כזו".

עדים לפרטים הקטנים

בתערוכה "מחוץ לעיר", שאצרה יחד עם האמן אילן רותן, היא מתייחסת אל "החיים דרך עיניים עירוניות". וכך היא כותבת: "כשאנו יוצאים מחוץ לסביבה הקבועה החושים מתחדדים, אנו שמים לב למראות שאם היו חלק משיגרת זימון, לא היינו רואים אותם, אנו עדים לקולות, לריחות, לפרטים הקטנים, לדקויות הצבעים. התחדשותו היא ראשונית, בראשיתית, תוצאה של יציאה משיגרה".

זוהי התערוכה השלישית בגלריה, שנפתחה עם תערוכה יחיד של בועז נוי. אחרייה הוצגה תערוכת יחיד של בועז נוי. העבודות שבתערוכה משקפות את המפגש בין האמנים ה"עירוניים" לנוף חדש ולא מוכר. איריס סינטרה מציגה עבודות העוסקות בתחנות מעבר, מסופים ורציפים.

דותן עצמו מציג נוף ישראלי קיצי, מסנוור. "חוויית היציאה מהעיר כמוה כהתקרבות אל השמש, למקום בו החום והאור מסמאים".

עוד מציגים גיא סער רוסו, בעז נוי, יונת סינטרה המציגה אנשים שנשקפים במראת הנהג שבמונית שירות - חוויה ירודה יותר לירושלמים. שחר סיון זוהר לנופי סיני, באוביקטים העשויים מחומרים שליקט בסיני, ובציורים בצבעוניות עזה. ●

"מחוץ לעיר", גלריה דאנא לאמנות עכשווית, שץ 8, ירושלים, א', ג', ד' 10:00-16:00, ב', ה' 10:00-19:00, ו' 10:00-13:00.

יונת סינטרה, "נסיעה מחוץ לעיר", קולאז' 2009

גיא סער רוסו - ארובות, 2009

בין דם לדם

זווית שונה של סיקור הטרגדיה של משפחת רמון

אלון בן־דרור, הפרשן הצבאי של ערוץ 10, עשה אמש (ב') מעשה ראוי להערכה כשהיה היחיד שהעז להצביע גם על הבעייתיות שבאירועים סביב מותו של סרן אסף רמון.

מיד נחזור לבן־דרור, אבל קודם כל על כמה היבטים מעניינים בסיקור הפרשה. ראשית, היא יצרה טונות של שקשוק. למעט הגורמים המקצועיים בחיל האוויר, למי אכפת מה היה הגורם לתאונה? זה לא מנע מטייסים במיל' לשבח באולפני החדשות ולטחון לעייפה מילים כמו "הגורם האנושי" או "כשל טכני". הכשל הטכני כאן הוא של הגורם האנושי במערכת החדשות שהלעיטו אותנו בממבו־ג'מבו הזה.

הענייַן השני, המרתק יותר, היה בגונים השונים של האבל. ברור שיש כאן סיפור דרמטי חריג, שמעמת את הצופים עם היסודות העמוקים ביותר של הטרגדיה כמעט במובן היווני הקלאסי שלה, אבל בין קולות הנהי עלה גם קולה של מה שנקרא כאן פעם "ארץ־ישראל הישנה והטובה" בפי אחדים, ו"אליטות ישנות" בפי אחרים. זה היה מפגן הזדהות, אולי אחרון, עם הישראלי של פעם, יפה הבלורית והתואר, שנרמה כי פעם היה, אם לא חוות הכול, אזי חוות הרבה. ואילו עתה הוא מבליח בסיפורים כמו זה של משפחת רמון, ומזכיר כי מעמד ה"אליטה" נרכש בזכות, שלא לומר – בדם.

עם כל הרגישות המתבקשת, ובלי לפגוע באבל המשפחתי והלאומי, ניסה בן־דרור להכניס את המקרה לפרופורציה.

רוח דבריו אמש, בעת הלוויית אסף רמון, הייתה בערך כזו: מבחינה תקשורתית יש כאן סיפור שחורג ממותו של חייל רגיל בתאונת אימונים, אבל מבחינה ממלכתית, צריך להיות זהירים שלא להפלות בין דם לדם. הדברים נאמרו בעקבות דיקת רוויה שקיימה רעדת הזוגי והביטחון של הכנסת.

בן־דרור ידע שבבתים רבים בישראל יושבות משפחות שכולות שיקיריהן לא זכו להתעניינות כזאת בנופלם. כל עוד מדובר בתקשורת, ניחא, אבל כאשר עושים זאת גורמים רשמיים זה כואב שבעתיים, מה גם שמתגנב ללב החשש שמא עבור חלק מהפוליטיקאים מדובר בעוד הזדמנות לתפוס כותרת. ●

ניסה, ברגישות, להכניס את המקרה לפרופורציה. בן־דרור (צילום: יח"צ)

לראות או לא לראות
ניר קיפניס

רני גואז טו הוליווד

"דני הוליווד" פרק אחרון, ג' 20:20, "יס סטארס ישראלי"

ציון 9

גם בפרקים שלא היו יותר מהבל־הבלים, ובצליחה "דני הוליווד" לשמור על סוג של פאסון, בעיקר בזכות יכולת מצוינת של הומור עצמי. פה ושם היו נפילות בשחוור רוח הסיקסטיו או האייטיז, אבל מאחר שממילא רוב צופי הסדרה הם ילידי הניינטיז, אם לא למטה מזה, הרי שאף אחד (כמעט) לא שם לב לכך. פה ושם היה נדמה כי דמיון ומציאות התערבבו להם, כשרן דנקר המוכשר (דני הוליווד) החליט, ממש כמו הפרסונה הסלוויינית, שהוא קץ בחיי הזוהר באריץ.

"דני הוליווד" הייתה גם עוד הופעה מרשימה לגילה אלמגור, שהמסגרת הלא מחייבת של טלנובלה יומית, נתנה לה אפשרות להתפרע ולהוכיח שהיא הכי טובה כשמאפשרים לה להיות הכי רעה, כמו בתפקיד לולה באום שלידו נראית קטי בייטס ב"מיורי" כאחות רחמנית. הערב יתברר אם הצליחה הקשישה השטנית בתוכניתה לחסל את משפחת הוליווד לדורותיה. ●

ג'

15.9.09

● **ערוץ 1**
20:30 **שוה מחשבה.** איירון.
21:00 **מבט.**
21:45 **פולטיקה.** פוליטיקה.
23:00 **זמן אחיר.** תרבות.
23:30 **מהיום למחר.** אקטואליה.
24:00 **פסקול של יום.**
● **ערוץ 2**
18:00 **חדשות.**
21:00 **מוצדון לילה.** בידור.
22:15 **טקס אנשי השנה 2009.** ספיישל.
23:25 **סיינפלד.** קומי.
24:00 **חדשות.**
● **ערוץ 10**
20:00 **חדשות 10.**
21:00 **אורלי וגיא בג"מ.** תחקירים.
22:00 **לילה - ליאור שליין מארח.** איירון.
22:55 **הגדלת הלוגו.** שעשועון.
23:25 **לילה כלכלי.** מגזין כלכלה.
● **ערוץ 23**
20:15 **מסביב לעולם ב-80 גנים.** תעודה.
20:40 **עושים סדר חדש.** אקטואליה.
21:25 **חוצה ישראל.** איירון.
21:50 **קרב מחוזות.** שעשועון.
22:15 **איך נגרום לילדינו להצליח? ליברפול**
22:35 **דואט ישראלי.** אורי הבר. תעודה.
● **ערוץ 3**
20:00 **בניין מעולם אחר.** קיזוחים במטמקים.
20:40 **מד מן.** סדרה.
21:30 **איך לא לחיות את חייך.** קומי.
22:00 **האוס.** סדרה.
22:45 **ערב טוב עם גיא פינס.** סדרה.
23:20 **ג'יימי קימל.** איירון.
● **ערוץ 8**
20:25 **המוחות הגדולים.** קאדל מרקס.
21:00 **איינון עדיין מצלצל בדלת.** מוסיקל.
22:30 **המכה הגדולה.** פרו.
23:20 **סוטדיו למשחק עם.** טרנטינו ואפל.
● **נשיונל ג'אוגרפיק**
20:00 **מדריך עולמי לחובבי אוכל.**
20:30 **מסתורי העל-טבעי.** רצח מתוך שנינה.
21:00 **הגדלים ביותר.** שדה תעופה.
22:00 **קיזוחים מעולם אחר.** במטמקים.
23:00 **זוגזוגים בכדור הארץ.** הפתעות נשגבות.
● **ערוץ הספורט**
20:30 **ליגה איטלקית.** משחק מהמחזור השלישי.
22:10 **א** איירוסה בכדורסל. שלב הבתים הראשון.
24:10 **ליגת האלופות.** כדורגל.
02:00 **ליגת האלופות.** כדורגל.
● **ערוץ +5**
20:35 **כדורגל**
22:15 **יציע העיתונות.**
23:00 **חדשות הספורט בשידור חי.**
23:35 **חדשות הספורט.**

הסרטים הטובים

20:25 **אנקונדה 3.** אהה"ב, 2008. פעולה. לאחר ששני נחשי אנקונדה עצומים נורחים מכלובי מעבדה, קבוצה של חיילים, עיידים ומדענים, נשלחת לאחר את היצורים בתעמיק הג'נגל. עם ד"ר דוד הסלהוף וקריסטל אלן. ביתוי: דון אי. פונטלרוי. הוט אקשן.
22:00 **פרד קלאוס.** אהה"ב, 2007. קומדיה. אחיו הבוגר של סנטה קלאוס נאלץ להגיע אל הקוטב הצפוני ולסיים לאחיו, לאחר שהוא מסתבך עם החוק ונאלץ מהכלא הבוגר. עם ד"ר דוד הסלהוף וינס ווהן ופול ג'יאמטי. ביתוי: דיוויד דוביקין. הוט גולד.